

8, 5. AV. 6, 61, 1. Vgl. 2. **सूर**. — 4) = **सूरि** *Gelehrter* ÇABDĀRTHAK. bei Wilson. — 5) N. pr. a) des Vaters von Kunthu, dem 17ten Arhant der gegenwärtigen Avasarpini, H. 38. — b) eines Verfassers von Gebeten bei den Tāntrika Verz. d. Oxf. H. 101, a, 28. — Vgl. **अलंकार**, **आदि**, **उत्सूर**, **सौर्य**.

सूरकन्द m. = **सूरपा** 2) RĪĀN. 7, 62.

सूरकृत् m. N. pr. eines Sohnes der Viçvāmītra MBh. 13, 256. **सुरकृत्** ed. Bomb.

सूरचतस्र adj. hell wie die Sonne: Indra's Rosse RV. 4, 16, 1. die Marut 89, 7. die Rbhu 110, 4. 7, 66, 10.

सूरत adj. dem UṆADIS. 5, 14. = उपशात und कपालु UśéVAL. *mitteilidig* AK. 3, 1, 15. H. 369. f. **सुर** eine fromme Kuh HALĀ. 2, 115. — Vgl. **सुरत**.

सूरतकल्पतरु m. Titel eines Commentars HALL 202.

सूरतमिह m. N. pr. eines Fürsten HALL 202.

सूरभट्ट m. N. pr. eines Mannes HALL 176.

सूरमस m. pl. N. pr. eines Volkes P. 4, 1, 170. — Vgl. **सौरमस**.

सूरवत् adj. das Wort **सूर** enthaltend PAÑĀV. Br. 13, 8, 2.

सूरवर्मन् m. N. pr. eines Dichters Verz. d. Oxf. H. 125, a, 30. — Vgl. **सूर**.

सूरसूत m. der Wagenlenker der Sonne, die Morgenröthe AK. 1, 1, 2, 33. H. 102.

सूरसेन m. pl. N. pr. eines Volkes, = **सूरसेन** AV. PAÑĀ. in Ind. St. 10, 319.

सूरसनदेश m. N. pr. eines Landes Verz. d. Oxf. H. 352, b, 13. wohl fehlerhaft für **सूरसेन**.

सूरि UṆADIS. 4, 64. m. 1) (von 1. सु) a) (eig. Antreiber) Veranstalter, Auftraggeber, derjenige, welcher Priester u. s. w. zu einer ihm zugute kommenden heiligen Handlung veranlasst und dieselben belohnt, so v. a. das spätere **पञ्चमान** Herr des Opfers (gewöhnlich ein Reicher oder Vornehmer). ये **सूर्यो** दधिरे पुरो नः RV. 6, 25, 7. 1, 54, 11. 73, 5. 5, 10, 3. 6. 42, 4. 7, 19, 7. 32, 15. ते **सूर्यो** देव **सूरिभिः** सक्त 66, 9. 13. **सूरिषु** ये नो राधैसि मघवानो अरासत 5, 79, 6. **सूरि**, गृणत् 86, 6. **सूरि**, जरितर 7, 3, 8. neben **जरत्** 67, 10. **स्तोतृ** 2, 1, 16. 2, 12. **विप्र** 1, 22, 20. — **सुव्रत** 125, 7. **मघवन्** 2, 6, 4. AV. 3, 19, 3. **महिष** RV. 8, 46, 24. **सुजात** 2, 2, 11. 5, 6, 2. namentlich genannt z. B. 5, 27, 4. 33, 8. **सुमखस्य** 1, 181, 4. = **इरयितृ** Nir. 12, 3. ये **सूरिर्धो** पृच्छमान एति RV. 7, 1, 23. अयं **सूरिभ्यो** अमृतम् 81, 6. ब्रह्माणि **सूरिषु** प्रशस्ता gebilligt von 84, 3. **सूर्यो** वीरिः पृतनासु सक्तुः 90, 6. 92, 4. — b) Herr, Gebieter überh., Anführer (auch von Göttern): इन्द्रं **सूरिन्** कृणुहि स्मा नो अयम् RV. 6, 44, 18. 47, 19. विश्वे देवास्तुत **सूर्यो** मम 10, 66, 11. **सूरि** चिद्ये अमुमदन्ति वासैः 1, 173, 7. 186, 3. त्वष्टा गन्तु स्मत्सूरिभिः 6. die Āditja 8, 18, 4. 83, 7. देवाः स्तवन्ते मनुष्याय **सूर्यः** 10, 65, 4. AV. 2, 11, 4. f. **Herrin** etwa AV. 13, 1, 22. — c) ein Weiser, grosser Gelehrter, Meister im Fache AK. 2, 7, 5. H. 341. HALĀ. 2, 177. Suçra. 1, 248, 9. RAGH. 1, 4. MĀLAV. 77. Spr. (II) 979. 1420, v. 1. 2273. VARĀH. Bṛh. 25 (23), 21. GOLĀD. KṢUDJAK. 19. RĪĀN-TAR. 1, 14, 3. 132. 4, 549. Bhāg. P. 1, 1, 1. 10, 23. 2, 10, 44. 3, 13, 4. 4, 12, 25. 20, 12. 5, 11, 1. 6, 17, 13. 11, 3, 43. TATTVA. 4. SARVADARÇANAS. 8, 22. Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 308, ÇI. 35. WILSON, Sel. Works 1, 337. — d) der Weise

unter den Göttern d. i. Bṛhaspati, der Planet Jupiter VARĀH. Bṛh. 2, 1. 5. 3, 6. 22, 2. Ind. St. 2, 261. — 2) (von 2. सु) Kelterer —, Operer des Soma: वि श्लोक एतु पथ्यैव **सूरिः** RV. 10, 13, 1. 61, 18. **यावाणाः** 78, 6. Von den unter 1) angeführten Stellen liessen sich einzelne auch hierher ziehen. — 3) eine best. Gemüsepflanze VĀGṢH. 1, 6, 107. — 4) nach Śi. = **सुरि** Bahn: आदस्य ते कृञ्जसो दन्ति **सूर्यः** RV. 1, 141, 8. — 5) = **यादव** und **सूर्य** UṆADIK. im ÇKDr. — Vgl. **अन**, **गोविन्द**, **देव**, **नारायण**, **माणिक्य**, **रुद्र**, **वृद्धवाद**, **शात**, **शाति**, **साधुरत्न**. **सुधानन्द**, **सूर्य**.

सूरिन् m. = **सूरि** 1) c) ÇABDAR. im ÇKDr.

सूरि f. gaṇa पचादि zu P. 3, 1, 134. 1) विश्वस्य या ज्ञायमानस्य वेदशिरः शिरः प्रति **सूरि** वि चैष्टे (निर्हतिः) TS. 4, 2, 5, 4. etwa f. zu **सूरि** 1) b). — 2) f. zu **सूरि** 1) c) VARNADEÇANĀ bei UśéVAL. zu UṆADIS. 4, 64. — 3) (f. zu **सूर** 3) oder zu **सूर्य**) eine Gemahlin des Sonnengottes (aber keine Göttin) P. 4, 1, 48. VĀrtt. 2. Schol. (= कुत्ती). — 4) = राजसर्प RĀTANAM. im ÇKDr.

सूर्त्, **सूर्त्ति** Dhātup. 17, 15 (अनादरे, आदरे). **सूर्त्**, **सूर्त्ति** 15, 2 (इ-प्यर्थ). sich kümmern um (acc.): अमूर्त्तयितुं KĀṭh. 10, 6. मा **सूर्त्तय** 34, 17. नर्त्तमूर्त्तयितुं (सूर्त्तयितुं West. nach seiner Aut.) NĀJAMĀLĀV. 248, Z. 4 v. u. **सूर्त्त** ĀPAST. 2, 28, 9. Es wird wohl überall einfach त्, nicht द्य zu schreiben sein.

सूर्त्तण (von **सूर्त्**) n. = अनादर (vielmehr आदर) ÇABDAR. im ÇKDr.

सूर्त्त (wie oben) 1) adj. worum man sich kümmern —, worauf man Rücksicht nehmen muss TBR. 1, 2, 2, 1. KĀṭh. 8, 15. 9, 3. — 2) m. Phaeosolus radiatus Roxb. ÇABDAR. im ÇKDr.

सूर्त्त m. N. pr. eines Fürsten Notices of Skt Mss. 1, 42.

सूर्त्त ved. partic. von **सृ**, = **सृत्** P. 8, 2, 61.

सूर्यान्त m. N. pr. eines Rākshasa R. 5, 12, 11 wohl fehlerhaft für **सूर्यान्त** oder **सूर्यान्त**.

सूर्या f. gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41. und **सूर्या** 1) Röhre (zur Wasserleitung; vgl. σωλήν) Nir. 5, 27. **सूर्या** सुषिराम् RV. 8, 58, 12. सुष्का ÇAT. Br. 8, 7, 2, 3. — 2) ein röhrenartiges Gefäss als Leuchter dienend (für Oel oder Talg): प्रेक्षा अग्ने दीदिकि पुरो नो ऽञ्जयया **सूर्या** mit unverlöschlicher Leuchte RV. 7, 1, 3. कर्णकावती mit Ohr und Handgriff versehen TS. 1, 5, 2, 6. 5, 4, 2, 3. KĀṭh. 21, 9. — 3) eine (hohle) metallene Säule (durch deren Glühendmachung Verbrecher, insbes. Ehebrecher, zum Tode befördert werden) AK. 2, 10, 35. TRIK. 3, 3, 141. H. 1464. HALĀ. 1, 131. **स्वलिता** **सूर्या** परिष्वस्य ĀPAST. 1, 25, 2. गुरुतल्पगामी तु सुषिरा **सूर्या** प्रविश्योभयत आदीप्याभिरुद्धात्मानम् 28, 15. **सूर्या** स्वलिता स्वास्त्रिष्यत् M. 11, 103. **सूर्या** लोकमय्या पुरुषमालिङ्गयति त्रिष्यं च पुरुषद्वयया **सूर्या** Bhāg. P. 5, 26, 20. — Vgl. **तप्तसूर्या**.

सूर्या 1) adj. etwa in Röhren —, in Kanälen befindlich TS. 4, 5, 2, 2. **सूर्या** VS. — 2) f. **सूर्या** N. pr. der Gattin Anuhrāda's Bhāg. P. 6, 18, 15.

सूर्य (von **स्वृ**) P. 3, 1, 114. Vop. 26, 20. 1) m. a) = **सूर** die Sonne (auch persönlich gedacht) NAIGH. 5, 6. Nir. 12, 14. KĀṭh. zu P. 5, 4, 30. AK. 1, 1, 2, 29. H. 95. Mṛd. j. 62. HALĀ. 1, 35. 5, 53. **सूर्या** **सूर्या** वृत्तस्तिष्ठन्तु RV. 4, 1, 17. **उत्सूर्यो** ज्योतिषा देव एति 4, 13, 1. fgg. 7, 60, 1. fgg. 63, 1. fgg. **इन्द्रः** **सूर्यमोचयत्** 8, 3, 6. वि रश्मिभिः सत्ते **सूर्यो** गाः 7, 36, 1. 81, 2. (उषसः)